

studenten aan het werk

—
06-2023

randstad
research

---

inhoud

01

intro en aanpak

04

02

resultaten

07

03

belangrijkste conclusies

29

01

intro en aanpak

1.1 waarom deze studie?

Onze consultants zijn dagelijks dé spilfiguur tussen studenten en ondernemingen en kennen de noden van beide klantgroepen door en door. Met deze studie verzamelen we al negentien jaar goed onderbouwde data over de verhouding tussen studenten en werk. Als grootste hr-dienstverlener van het land delen we deze expertise graag.

Al sinds de allereerste studie in 2004 gaan we jaarlijks bij een representatieve groep van duizend studenten na wanneer ze werken, welke jobs ze doen en in welke sectoren ze aan de slag gaan. Omdat we vinden dat 'werken' meer is dan betaalde arbeid uitoefenen in een bedrijf, onderzoeken we ook in welke mate de studenten zich engageren als vrijwilliger of klussen doen. We peilen hoe ze die jobs zoeken, hoeveel ze verdienen en waaraan ze hun geld uitgeven. Ook hoeveel studenten zonder arbeidscontract aan de slag gaan, hoe tevreden ze zijn over hun job en wat ze daarin belangrijk vinden, rapporteren we hier.

Bovendien gingen we dit jaar dieper in op de impact van de stijgende levenskosten, de gewijzigde vakantieperiodes in het Franstalig onderwijs en de gewijzigde wetgeving waarbij studenten vanaf 1 januari 2023 als student tot 600 uur per jaar mogen werken tegen verlaagde sociale bijdragen, in plaats van 475 uur.

Deze studie onderzoekt verschillende facetten van de allereerste contacten die jongeren hebben met onze arbeidsmarkt. Hoewel de resultaten van deze studie op heel wat vlakken een heel geleidelijke evolutie of zelfs status quo vertonen - wat aantoont dat de gehanteerde methodologie erg degelijk is - tekenen we ook dit jaar enkele interessante evoluties op. Wat ons betreft, is deze studie verplichte lectuur voor al wie met kennis van zaken wil meepraten over jongeren en werk. We durven zelfs hopen dat deze studie ook beleidsmakers en bedrijven inspireert die - net als wij - hun steentje willen bijdragen om dat eerste contact van jongeren met de arbeidsmarkt in goede banen te leiden.

1.2 aanpak

Voor dit onderzoek werden 1.000 studenten bevestigd die ouder zijn dan vijftien jaar en ingeschreven zijn in het secundair (algemeen, technisch en beroeps) of het hoger onderwijs (universiteit, hogeschool). De enquête werd online ingevuld tussen 27 maart en 11 april 2023. De subgroepen zijn representatief voor de populatie (naar geslacht, leeftijd, regio, ...).

De studenten kregen vragen over allerlei werkgerelateerde onderwerpen: hoeveel verdienen ze? Welk soort jobs doen ze? In welke sectoren werken ze? Waaraan besteden ze hun geld? Hoe tevreden zijn ze over hun job? Gingen ze aan de slag met een arbeidscontract? In welke mate willen ze als zelfstandige werken?

tabel 1

de respondenten

geslacht	man	49%
	vrouw	51%
taal	franstalig	53%
	nederlandstalig	47%
leeftijd	15-17 jaar	32%
	18-21 jaar	37%
	22-25 jaar	23%
	26-30 jaar	8%
huidig studieniveau	master	12%
	bachelor	33%
	middelbaar of lager	55%
gewenst studieniveau	master	35%
	bachelor	33%
	middelbaar of lager	29%
regio	vlaanderen	56%
	wallonië	34%
	brussel	10%

02

resultaten

2.1 aandeel werkende studenten

Deze studie gaat over werkende studenten. In de eerste plaats slaat dit op betaalde arbeid. Omdat we werken niet willen reduceren tot werken als jobstudent, gaan we in deze studie ook na of de studenten klussen tegen betaling of zich inzetten als vrijwilliger.

Slechts 11% van de bevroagde jongeren werkt niet. Ze houden er dus geen zelfstandige beroepsactiviteit op na, hebben geen studentenjob, klussen niet bij en zetten zich niet in als vrijwilliger. Het overgrote deel van de studenten werkt dus wel. Kortom: werken maakt voor de grootste groep studenten deel uit van het dagelijks leven.

wie werkt wanneer?

- 77% van de studenten werkt als jobstudent tijdens de zomervakantie. Dat is hetzelfde aandeel als vorig jaar en bevindt zich zo goed als op hetzelfde niveau als in 2019 (76%). Op regionaal niveau ligt het percentage dat aangeeft te werken tijdens de zomervakantie significant hoger bij studenten die wonen in Vlaanderen (82%) en Brussel (80%) tegenover zij die wonen in Wallonië (69%). Vooral de toename in Brussel is opvallend. Vorig jaar lag het aandeel daar nog op 72%.

- 75% (tegenover 72% vorig jaar) van de respondenten werkt als jobstudent tijdens de rest van het jaar. Dat is een stijging met 3 pp. ten opzichte van vorig jaar. Het percentage dat aangeeft te werken tijdens het jaar ligt significant lager in Wallonië (67%) dan in Vlaanderen en Brussel (beide 79%). Nooit eerder lag het aandeel zo hoog. En nooit eerder was het verschil zo klein: slechts 2 pp. tussen de zomer en de rest van het jaar. Bij de eerste meting in 2004 werkte 30% van de studenten tijdens het schooljaar. De verklaring voor de enorme stijging moeten we zoeken bij de steeds flexibelere wetgeving. Daarnaast speelt de laatste jaren ook de krapte op de arbeidsmarkt een belangrijke rol.

- Slechts 8% van alle studenten werkt alleen tijdens de zomervakantie, 7% alleen tijdens het schooljaar. Vorig jaar werkte nog 11% alleen tijdens de zomervakantie.
- 69% van de studenten combineert dus werk in beide periodes. Vorig jaar combineerde 66% werk in de zomervakantie met werk tijdens het schooljaar. Twee jaar geleden was dat slechts de helft van de studenten (51%).

- Iets meer dan één op de drie jobstudenten (35%) geeft aan soms te werken tijdens de blok of de examens. Bij Franstaligen (40%) ligt dat percentage significant hoger. Ook leeftijd speelt een rol. Hoe ouder, hoe vaker men werkt tijdens deze periode (50% van 22-25 jaar en 53% van 25+). Ook zelfstandig wonende studenten (57%) en kotstudenten (48%) werken vaker tijdens de examenperiode. Het aandeel studenten dat werkt tijdens de blok stijgt jaar na jaar en steeg sinds het begin van de peilingen in 2018 (24%) met maar liefst 11 pp. naar 35%. Dat is een evenaring van het recordniveau van twee jaar geleden.

Opvallend: bijna de helft van de jobstudenten gaf aan dat werkgevers hen probeerden te overtuigen om tijdens de lesuren te werken. Dat ligt in dezelfde lijn met de voorbije jaren (45% tegenover 47% in 2022). De meerderheid van de studenten die tijdens de lesuren werkten, moesten hiervoor lessen overslaan (77% tegenover 67% in 2022). Dit gebeurde bij bijna één op drie studenten meerdere keren per week (29%) of per maand (33%).

grafiek 1

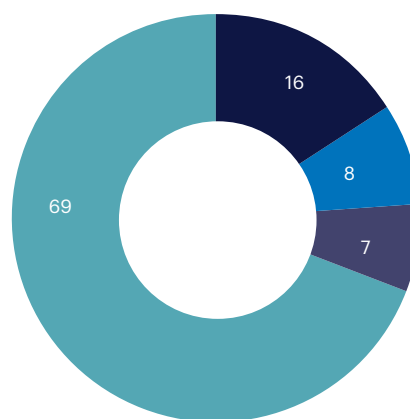
studenten en werk (in %)

16% werkt niet

8% werkt alleen tijdens de zomervakantie

7% werkt alleen tijdens het schooljaar

69% werkt tijdens zowel de zomervakantie als het schooljaar

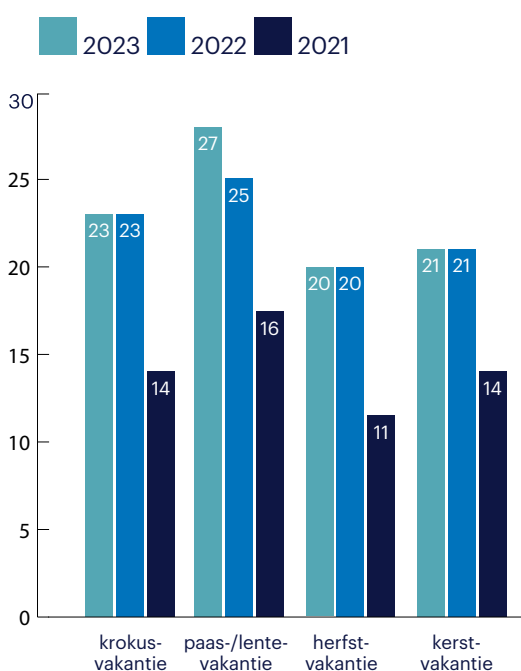

Bij wie tijdens het schooljaar werkt (75%), loopt het werkpatroon zoals steeds sterk uiteen.

- 34% werkt tijdens één van de andere, kortere vakanties (in lijn met vorig jaar en 12 pp. meer dan het jaar daarvoor).
- 23% werkt regelmatig op vaste uren tijdens het weekend en/of de week (tegenover 21% vorig jaar en 26% het jaar daarvoor).
- 27% werkt onregelmatig (in lijn met vorig jaar en 7 pp. meer dan het jaar daarvoor).

grafiek 2

aandeel studenten dat werkt tijdens de andere vakanties tijdens het schooljaar (in %)

- 23% van de studenten werkt buiten de vakantieperiodes met een vast uurrooster. 64% werkt tijdens de week (15% van het totaal). Het merendeel van de studenten die tijdens de week werken, doet dat buiten de schooluren (46%), 18% geeft aan tijdens de lesuren of colleges te werken. 60% is tijdens het weekend aan de slag (14% van het totaal).

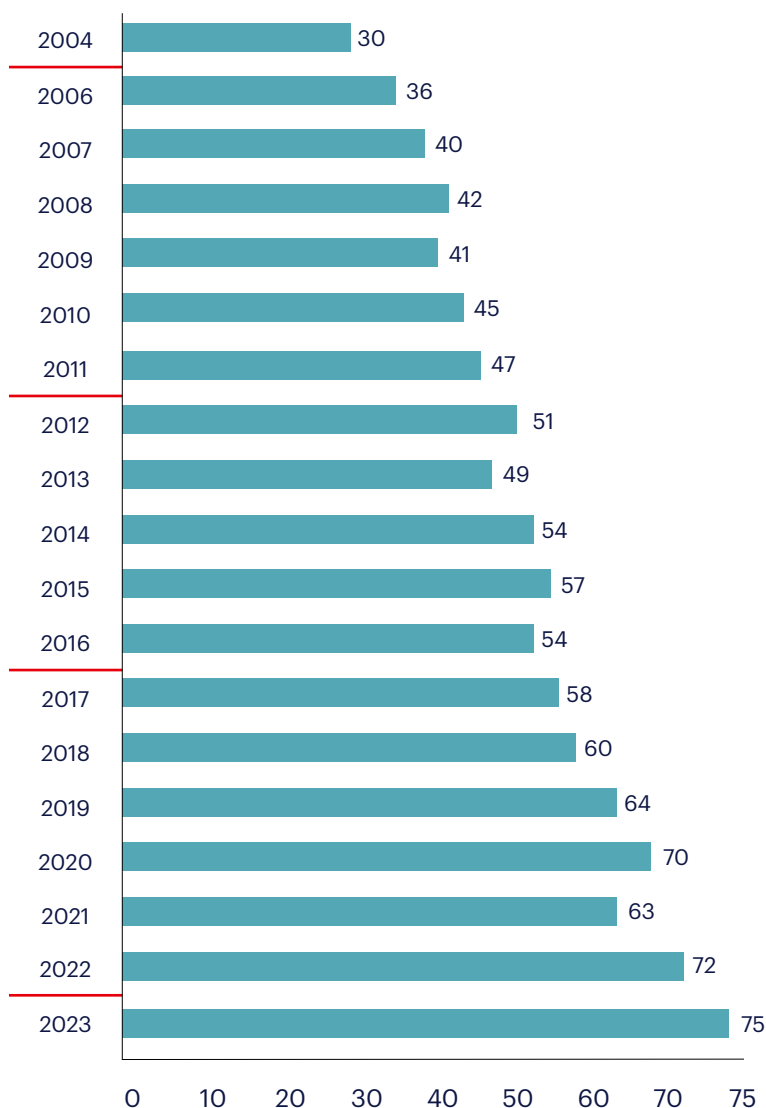
- Studenten geven aan gemiddeld 66 dagen per jaar te werken. Dit is een stijging in vergelijking met vorig jaar (60 dagen) en de jaren daarvoor. Ook de mediaan voor het aantal gewerkte dagen ligt een stuk hoger: 50 dagen. Dat is 10 dagen meer dan vorig jaar. Het grote verschil tussen de mediaan en het gemiddelde wijst op een sterk ongelijke verdeling. Sommige studenten zeggen elke dag aan het werk te zijn.

Het gaat in dezen niet om voltijdse dagen. Door de versoepeling van de wetgeving kunnen studenten nu heel gemakkelijk deeltijds werken. Zowel werkgevers als studenten maken hier blijkbaar sterk gebruik van. De omzetting van mogelijk te presteren dagen naar uren heeft dus - samen met de sterke economische conjunctuur - weldegelijk een groot effect gehad.

- 47% van de studenten doet allerhande klusjes tegen betaling, zoals babysitten of helpen in de tuin.
- 31% van de studenten zet zich in als vrijwilliger. Dit is quasi onveranderd in vergelijking met de voorbije jaren. Hoewel sinds 2004 veel meer studenten het hele jaar door werken, ging dit niet ten koste van hun engagement als vrijwilliger. Deze resultaten bevestigen de berichten in de media (dat de vrijwilliger met uitsterven bedreigd is) dus niet. Een positieve vaststelling, ook al omdat vrijwilligerswerk vaardigheden aanscherpt die later in het beroepsleven van pas komen.

grafiek 3

aandeel studenten dat werkt tijdens het schooljaar (in %)

Deze figuur toont de evolutie van het aantal studenten dat tijdens het schooljaar werkt. De rode lijntjes geven aan wanneer de studentenwetgeving werd aangepast.

- In oktober 2005 mochten studenten ook buiten de zomerperiode 23 dagen aan de slag onder het voordelige studentenstatuut.
- Begin 2012 werd de regeling van 23 dagen tijdens de zomerperiode en 23 dagen in de rest van het jaar aangepast naar 50 dagen per jaar.
- Sinds 1 januari 2017 mogen studenten 475 uur per jaar aan de slag met een studentencontract.
- Sinds 1 januari 2023 mogen studenten 600 uur per jaar aan de slag met een studentencontract.

potentiële impact nieuwe wetgeving

Sinds 1 januari 2023 mogen studenten tot 600 uur per jaar werken tegen verlaagde sociale bijdragen, in plaats van 475 uur. Dat heeft gevolgen, bijvoorbeeld voor het 'ten laste' zijn van de ouders en de kinderbijslag. 71% van de bevroegde studenten was hiervan op de hoogte.

Wat de impact van deze nieuwe wetgeving zal zijn, moet op het einde van dit jaar blijken. 29% van de studenten die reeds studentenarbeid verrichten geeft aan alvast de intentie te hebben om meer te werken dan 475 uren; nog eens 29% geeft echter aan niet meer te zullen werken dan 475 uren. Ongeveer vier op de tien studenten zou dan weer gebruik willen maken van deze nieuwe regelgeving maar zegt dat het niet combineerbaar is met de studies.

potentiële impact nieuwe vakantieregeling Franstalig onderwijs

De nieuwe regelgeving rond vakanties in het Franstalig onderwijs lijkt een impact te zullen hebben wanneer studentenarbeid verricht wordt. De helft van de Franstalige studenten heeft de intentie meer te zullen werken, vooral tijdens de zomervakantie. Daartegenover staat dat 37% van de studenten aangeeft minder te zullen werken.

grafiek 4

heeft de nieuwe vakantieregeling een impact op de manier waarop je als student gaat werken?

2.2 welk soort jobs, welke sectoren en welke bedrijven?

De sectoren die het meest een beroep doen op studenten zijn overduidelijk de detailhandel (24%), horeca (19%) en de vrije tijd (pretparken, clubs, ...) (10%). Productiebedrijven (9%) en de non-profit (6%) vervolledigen de top 5, waarin dus wel wat verschuivingen merkbaar zijn ten opzichte van vorig jaar.

Ook op vlak van de populairste studentenjob beweegt er het een en het ander. Magazijnier (9%) zakt van de eerste naar de derde plaats. Kassier(ster) (11%) herovert zo de titel van populairste studentenjob, kort gevolgd door administratief bediende (10%).

Zoals elk jaar merken we de traditionele verschillen tussen mannen en vrouwen. Zo werkt 14% van de meisjes als kassamedewerker (tegenover 7% bij jongens), 8% als monitor (tegenover 4% bij de jongens), en 7% in de zorgsector (tegenover 1% bij de jongens). Daar tegenover staat dat 16% van de jongens als magazijnier heeft gewerkt (6% bij meisjes) en 11% als arbeider (5% bij meisjes).

kassier(ster) herovert de nummer 1-positie en wordt opnieuw de populairste studentenjob.

tabel 2

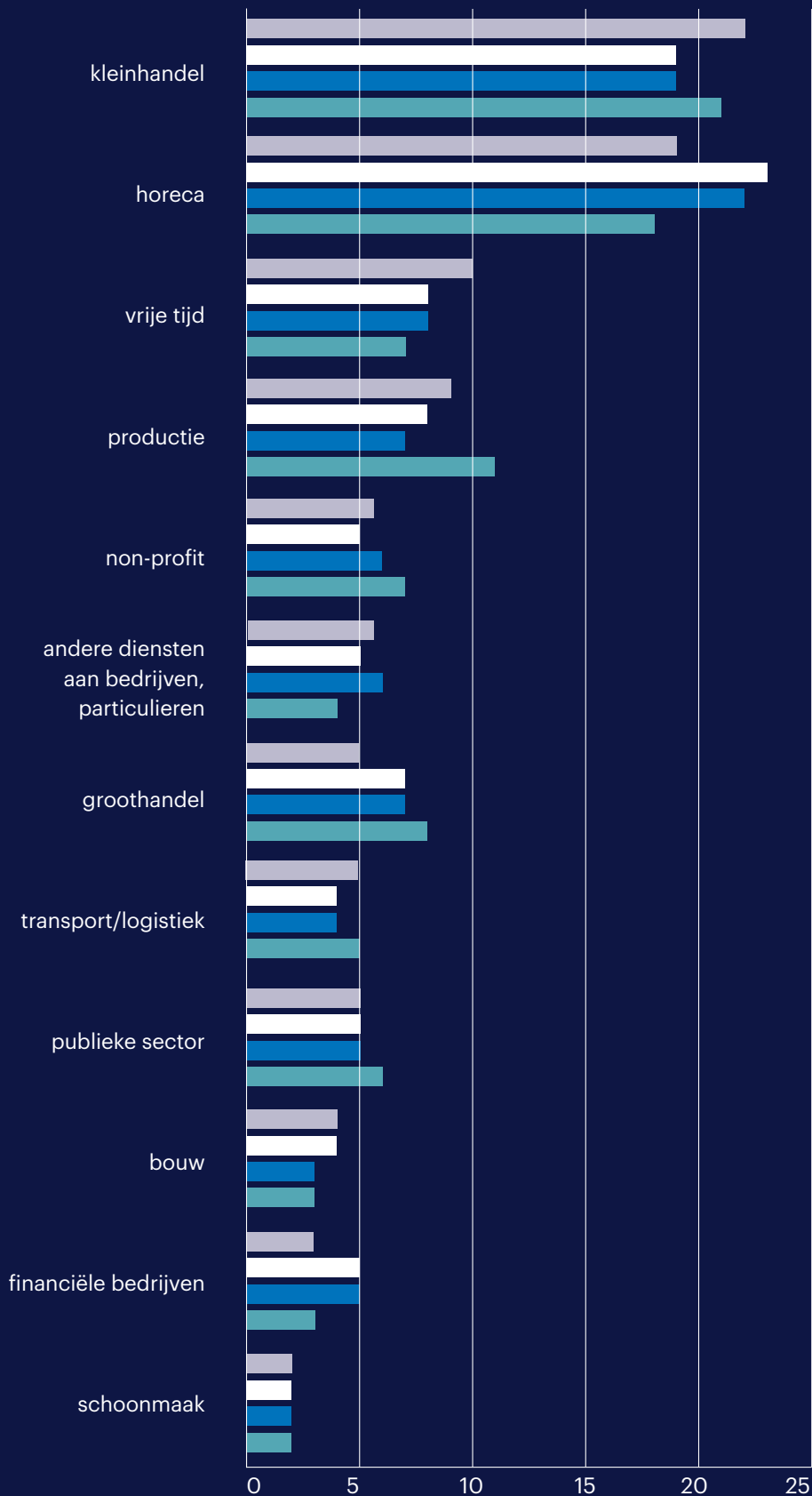
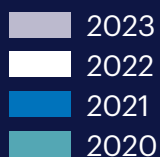
de meest uitgevoerde studentenjobs (aandeel)

1. kassier(ster)	11%
2. administratief bediende	10%
3. magazijnier	9%
4. arbeider in een productiebedrijf	8%
5. rekkenvuller	7%
6. ober	6%
monitor, animator, redder,...	6%
7. hulp in de zorgsector	4%
keukenhulp	4%
schoonmaker/schoonmaakster	4%
receptionist(e)	4%
barman/barvrouw	4%

De studentenjobs die het meest worden uitgevoerd, zijn net zoals de vorige jaren, allemaal jobs waarvan verwacht wordt dat ze in de toekomst sterk in aantal zullen afnemen.

grafiek 5

in welke sectoren
werken de studenten?
(in %)

steeds meer studenten combineren thuis- en kantoorwerk.

Als we kijken naar de grootte van de bedrijven waar de studenten werken, valt op dat 21% werkt in bedrijven met meer dan 100 werknemers. 39% is aan de slag in een middelgroot bedrijf (11-50 werknemers). Kleine bedrijven (tot 10 werknemers) nemen 28% van de studenten voor hun rekening. Doorheen de jaren zagen we een lichte verschuiving van groot naar klein. Dit jaar merken we vooral een stijging bij de middelgrote bedrijven (5 pp.). Dat verlies gaat voornamelijk ten koste van de kleine bedrijven (8 pp.).

hybride werken in opmars

De coronapandemie zorgde ervoor dat telewerk ook zijn intrede deed bij studenten. Ook het afgelopen jaar heeft bijna één op drie studenten (30%) telewerk toegepast. Dat is een stijging van 6 pp. ten opzichte van vorig jaar. Bij 12% ging het om 100% telewerk (tegenover 13%) en bij 18% over een mix van tele- en kantoorwerk (tegenover 11%). De stijging is dus met name te wijten aan het aantal studenten dat hybride heeft gewerkt en thuis- met kantoorwerk heeft gecombineerd.

Telewerk vond overigens plaats binnen alle leeftijdscategorieën: het kwam het vaakst voor bij 25-plussers (48%). Maar ook 22% van de min 18-jarigen paste één of andere vorm van telewerk toe. Dat is een stijging met 12 pp. ten opzichte van het jaar voordien.

grafiek 6

telewerk vond plaats binnen alle leeftijdscategorieën.

	ja, 100% telewerk	ja, een hybride vorm
<18 jaar	4%	18%
18-21 jaar	15%	13%
22-25 jaar	16%	19%
>25 jaar	16%	32%

Voor bijna driekwart van de studenten (71%) was telewerk niet mogelijk. Dat ligt een pak hoger dan het percentage op de totale arbeidsmarkt. Het hoeft ook niet te verbazen als we naar het lijstje van meest uitgevoerde studentenjobs kijken.

Desalniettemin lijkt het erop dat de hybride werkvorm blijvend zijn ingang heeft gevonden binnen de studentenarbeid.

bijna één op de drie studenten geeft aan telewerk te hebben toegepast.

2.3 hoe zoeken en vinden studenten hun job?

Over het algemeen merken we weinig verschil als we kijken via welke kanalen studenten op zoek gaan naar een studentenjob:

1. familie (41%)
vrienden en kennissen (41%)
2. uitzendkantoor (37%)
3. jobsites (35%)
4. spontane sollicitatie (32%)
5. sociale media (31%)

Jobsites verliezen duidelijk aan impact en dalen 6 pp. naar 35%. Zo verliezen ze hun positie in de top 3 ten voordele van de uitzendkantoren (37%) die weliswaar ook 3 pp. dalen.

De eigen familie en vrienden en kennissen blijven met voorsprong de belangrijkste kanalen om een studentenjob te vinden (23% en 16%). Daarna volgen - opvallend - de spontane sollicitatie (12%) en de uitzendkantoren (12%). Jobsites (7%) verliezen duidelijk aan efficiëntie. Social media winnen duidelijk aan efficiëntie (10% ten opzichte van 5%). Jobapps blijken niet bijster efficiënt. Ze worden veel aangewend (19%), maar leiden nog niet zoveel naar een job (4%).

2.4 aandeel studenten zonder contract aan het werk neemt toe

In vergelijking met de bevraging van vorig jaar is het aantal studenten zonder contract terug toegenomen. Vorig jaar werkte 19% nog zonder contract. Dit jaar gaat het om 25%. Er zijn significant meer studentenjobs zonder contract bij bedrijven met meer dan 100 werknemers (33%). Ook minderjarigen werkten dit jaar vaker zonder contract dan voorheen (37% tegenover 21% vorig jaar).

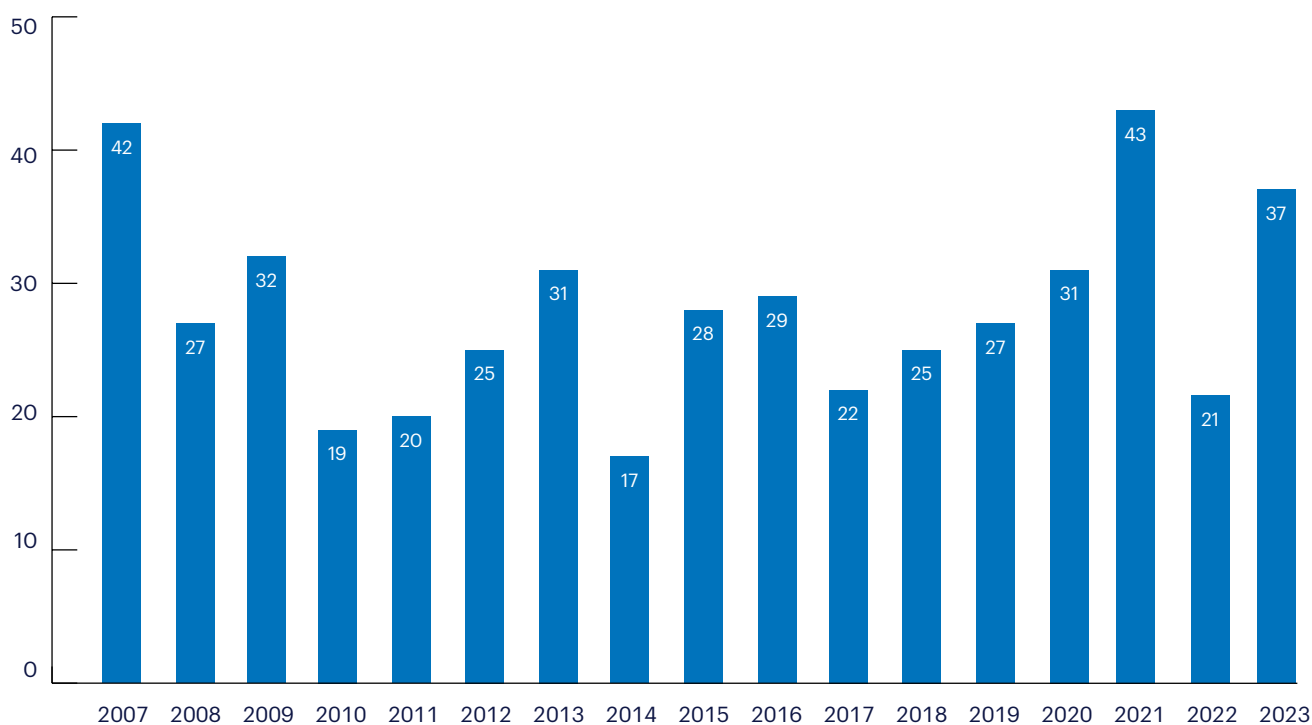
Bij meer dan zeven op de tien studenten werd het aantal effectief gewerkte uren in hun contract opgenomen. 11% werkte meer uren dan was afgesproken. De extra uren werden in zeven op de tien gevallen ook uitbetaald.

Meer dan één op de vier studenten die een studentenjob deed, heeft al eens in het zwart gewerkt (27% tegenover 30% vorig jaar). Dit is vooral het geval in de horeca (37%). Maar er is wel een daling ten opzichte van vorig jaar (44%). Andere sectoren die hoog scoren op vlak van zwartwerk zijn de bouw (36%) en transport en logistiek (35%).

grafiek 7

evolutie aandeel min 18-jarigen
zonder contract (in %)

Hoewel drie wetswijzigingen de studentenarbeid (voor zowel studenten als hun werkgevers) een pak interessanter¹ hebben gemaakt en de risico's van zwartwerk niet opwegen tegen de voordelen van de huidige regeling, gaat vandaag bijna vier op de tien studenten jonger dan achttien aan het werk zonder contract.

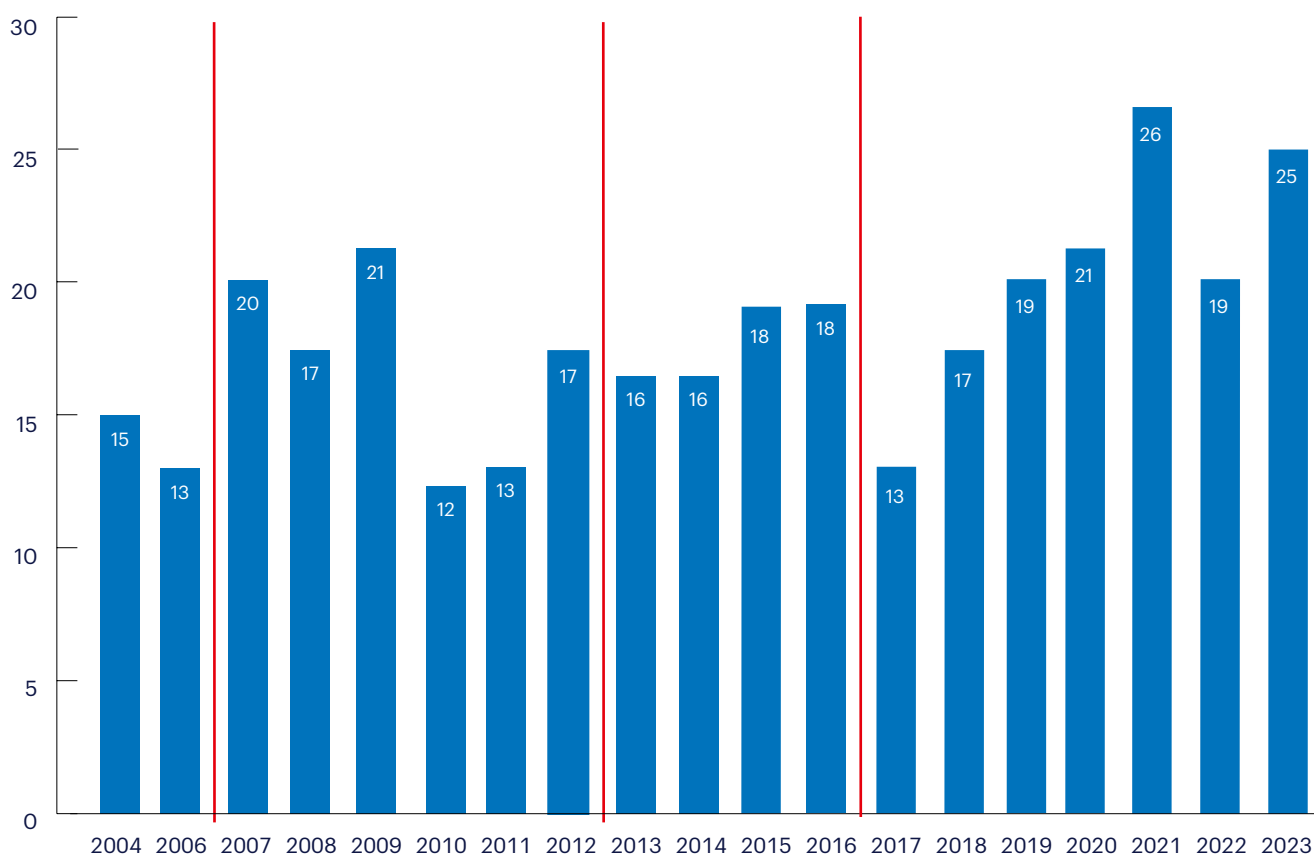
¹ Vrijstelling van alle sociale lasten (met uitzondering van een solidariteitsbijdrage), uren in plaats van dagen.

Onderstaande grafiek toont de evolutie van het zwartwerk bij de jobstudenten. De rode lijntjes geven aan op welke momenten drie wetswijzigingen studentenarbeid interessanter hebben gemaakt. Daarmee namen ze een belangrijke voedingsbodem van zwartwerk weg. De voordelige regeling² sinds 1 januari 2017 maakt studenten inschakelen bijzonder

interessant. Daarom is het onbegrijpelijk dat bedrijven nog een kwart (25%) van alle studenten en 37% van de min 18-jarigen aan het werk zetten zonder contract, met alle risico's van dien. We kunnen enkel vaststellen dat de verschillende versoepelingen niet hebben geleid tot een structureel terugdringen van zwartwerk.

grafiek 8

evolutie aandeel studenten zonder contract (in %)

² Studenten met een studentencontract mogen per jaar 475 uur aan de slag.

wordt het contract gerespecteerd?

Als er een contract is, wordt dit dan gerespecteerd? Grotendeels wel. 87% geeft aan dat het contract werd gerespecteerd. De respondenten geven een gemiddelde score van 8,4 op 10. Dit is even hoog als vorig jaar.

met welk soort contract werken de studenten?

Studentenarbeid is een bijzonder flexibele arbeidsvorm. 12% van de studenten werkt met een uurcontract, 27% heeft een dagcontract, 30% een weekcontract en 31% een maandcontract. De verhouding is nagenoeg ongewijzigd in vergelijking met vorig jaar. Het aantal uurcontracten is de laatste jaren wel danig afgenomen. In 2019 was dat nog 33%. Dit is grotendeels ten voordele van dagcontracten (+13 pp. t.o.v. 2019) en weekcontracten (+8 pp. t.o.v. 2019).

2.5 het gemiddeld uurloon van mannen en vrouwen

Als we ons baseren op de mediaan qua uurloon (12 euro), verdienen mannen en vrouwen evenveel. Nemen we het gemiddelde als uitgangspunt, dan strijken mannen ongeveer 1,40 euro meer op dan vrouwen (respectievelijk 13,7 en 12,3 euro per uur).

Hoewel het gemiddelde uurloon (13 euro) gelijk bleef, verdienen de studenten nooit meer. Het gemiddelde inkomen ligt op 2.969,30 euro. Jongens (3.230 euro) verdienen significant meer dan meisjes (2.716 euro).

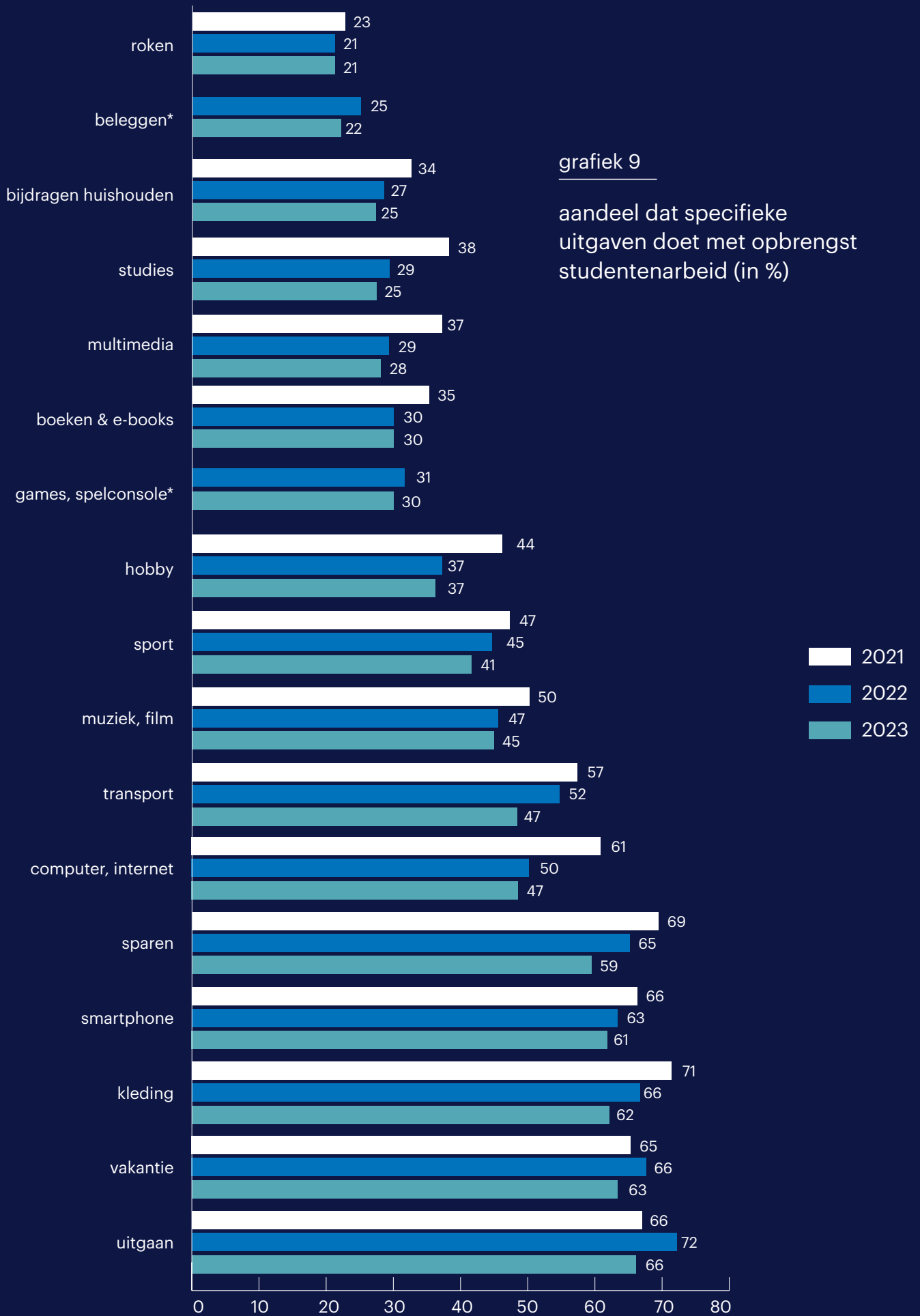
2.6 stijgende kosten levensonderhoud vertalen zich niet in gewijzigd bestedingspatroon

De media rapporteerden het afgelopen jaar vaak dat door de stijgende prijzen ook steeds meer studenten moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. We polsten dan ook naar de impact van de stijgende kosten van levensonderhoud op de mate waarin en hoe studentenarbeid werd toegepast. Bijna de helft van de studenten (45%) gaf aan een studentenjob te hebben aangenomen om de stijgende levensduurte op te vangen. Daarnaast gaf vier op de tien studenten aan dat ze aan hun huidige werkgever gevraagd hebben om het aantal uren te verhogen.

Nochtans vertoont het uitgavenpatroon van de studenten een grote constante. Op jaarbasis zijn de verschillen minimaal, zelfs op iets langere termijn is er nauwelijks een evolutie te bespeuren. In België werken studenten vooral om leuke dingen te doen, te kopen en te sparen. Er is op het eerste gezicht wel een redelijk groot aantal studenten die via betaald werk bijdragen aan het gezinsbudget (25%) of deels de eigen studies financieren (25%). Al namen beide verhoudingsgewijs af ten opzichte van vorig jaar (2 pp. en 4 pp.). Nochtans gaf 41% van de studenten aan dat ze genoodzaakt waren meer te werken om de kosten van hun studies te blijven betalen en 38% moest meer werken om meer bij te dragen aan het gezinsbudget.

Als we alle uitgaven samen nemen en uitsplitsen per categorie, gaat nog 7% naar studies en gezinsbudget samen. De bijdragen aan het gezinsbudget stegen wel van 86 euro naar 97 euro en de bijdragen aan de studies van 100 euro naar 116 euro. In 2021 was dit nog 143 euro.

Deze situatie is minder voor de hand liggend dan ze lijkt. In heel wat landen gaat een groot deel van het inkomen via studentenarbeid naar de financiering van de eigen studies.

*werden in 2022 voor het eerst opgenomen in de bevraging.

tabel 3

bedrag dat gemiddeld
gespendeerd wordt
per uitgavenpost

uitgaan, bioscoop	9%
vakantie, reizen	9%
kleding	9%
sparen	9%
smartphone	8%
laptop, tablet,	7%
transport	7%
muziek, film (spotify, netflix, ...)	6%
sport	6%
hobby	5%
gaming (games, spelconsole, ...)	4%
boeken, e-books	4%
multimedia, tv	4%
studies	4%
bijdragen gezinsbudget	3%
beleggen	3%
roken	3%

Bij uitgaven per post kan het om zowel een heel grote als een heel kleine uitgave gaan. Om meer zicht te hebben op de totale uitgaven per post splitsen we alles wat verdiend wordt uit over de verschillende posten. Zo krijgen we een vollediger zicht op het uitgavenpatroon. Doorheen de jaren is het uitgavenpatroon erg stabiel.

tabel 4

waarom kies je voor een bepaalde studentenjob (in%) (frequentie en belang)?

	frequentie ¹	belang ²
loon	97	41
werksfeer	80	16
nabijheid van de job	74	14
sector	72	13
ervaring opdoen	65	12
mogelijkheid om veel uren te werken	57	10
geen weekendwerk/avondwerk	47	10
job in dat bedrijf in toekomst	46	10
maatschappelijke rol van de organisatie	41	10

¹frequentie: aandeel studenten die dit kenmerk vermelden

²belang: gemiddeld belang van dit kenmerk

2.7 korte termijn primeert

Met welke factoren houden studenten rekening in hun zoektocht naar een studentenjob? Hét belangrijkste criterium bij de keuze is - zoals steeds - het geld dat ze ermee kunnen verdienen. Het salaris is doorslaggevend, ruim voor de werksfeer, nabijheid van de job of de sector. Ervaring opdoen komt slechts op de vijfde plaats van belangrijkheid.

We gingen ook na wat studenten heel concreet belangrijk vinden aan een studentenjob. Hieruit blijkt andermaal dat ze het loon van hun studentenjob het belangrijkste vinden (7,9 op 10). Ook helemaal bovenaan: voldoende info krijgen over de jobinhoud (7,9).

Andere belangrijke factoren zijn de werkmiddelen en een omgeving die hen toelaat de job goed te doen (7,6), de relatie met de directe baas (7,8), de werksfeer (7,8) en voldoende info krijgen over de veiligheidsvoorschriften en -maatregelen (7,8).

Kortom: studenten werken om geld te verdienen, maar ze hechten evenveel belang aan de jobinhoud. Bovendien zijn ze duidelijk gemotiveerd om het goed te doen. Dat blijkt uit het feit dat ze veel belang hechten aan goed geïnformeerd te zijn en een omgeving willen die hen toelaat de job goed te doen.

studenten die pessimistisch zijn, wijten dat voornamelijk aan een gebrek aan ervaring en de economische situatie.

2.8 hoge tevredenheid

Met een score van 7,8 op 10 zijn studenten globaal genomen vrij tevreden over hun laatste studentenjob. Een loon naar verhouding van het geleverde werk, net als voldoende informatie over de jobinhoud zijn hierbij essentieel. Hoewel de algemene tevredenheid stabiel blijft, merken we voor deelaspecten zoals voldoende info krijgen, goede werkmiddelen krijgen en een goede werkomgeving een lichte daling op.

tabel 5

globale tevredenheid en tevredenheid over diverse aspecten van de studentenjob (op schaal van 0 tot 10)

	2023	2022	2021	2020	2019
globaal	7,8	7,8	7,5	7,5	7,6
salaris in verhouding tot werk	7,6	7,7	7,3	7,5	7,5
werkmiddelen en werkomgeving	7,6	7,8	7,4	7,6	7,6
werksfeer	7,6	7,6	7,3	7,4	7,4
voldoende info over inhoud werk	7,5	7,8	7,4	7,5	7,5
relatie directe leidinggevende	7,5	7,6	7,3	7,4	7,3
voldoende info over veiligheid	7,4	7,5	7,4	7,4	7,2
interessant werk	7,2	7,2	7,0	7,0	6,9
voldoende info over rechten/plichten	7,1	7,1	7,0	6,9	6,8

2.9 negatieve invloed op studieprestaties, positieve invloed op mentaal welbevinden

Door te werken tijdens de studies verdienen studenten niet alleen geld. Ze verwerven ook competenties die later van pas kunnen komen op de arbeidsmarkt. Een negatief gevolg kan zijn dat ze te weinig studeren. Wat denken de jongeren daar zelf van?

De voorbije jaren vroegen we of studenten vonden dat studentenarbeid een negatieve invloed had op hun studieprestaties. Kijken we naar de resultaten van dit jaar, dan gingen iets minder studenten daarmee akkoord. 31% van de bevroegde studenten gaf een score van 6 of meer. Vorig jaar was dat nog 27%.

Vorig jaar polsten we voor het eerst ook naar de impact van studentenarbeid op het mentaal welbevinden van studenten. Net zoals vorig jaar geeft iets meer dan de helft (55%) van de studenten daar een score hoger dan 6.

2.10 betuttelende ouders

Ouders blijken een redelijk belangrijke rol te spelen in de wereld van het studentenwerk. Ze blijken jobs te zoeken (maar liefst 41% van alle studenten zoekt een studentenjob via de familie), te solliciteren en een stuk van de administratie over te nemen. Meer dan een kwart van de studenten (29%) geeft aan dat de ouders het merendeel van die taken op zich nemen.

Opvallend: ouders betuttelen hun zonen een stuk meer dan hun dochters (40% tegenover 19%) als het over studentenwerk gaat. Ook kotstudenten worden administratief vaker bijgestaan door hun ouders dan zij die nog thuis wonen (36% versus 27%).

2.11 toekomstplannen op de arbeidsmarkt

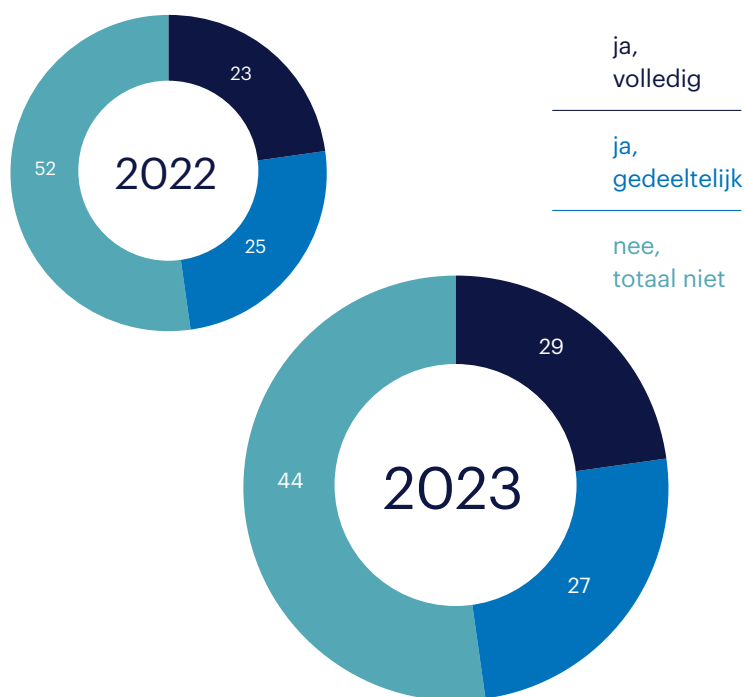
studentenjob in functie van studiekeuze

Toekomstmogelijkheden spelen slechts een kleine rol bij het kiezen van een studentenjob: iets meer dan de helft (56%) kiest voor een studierelevante bijbaan. Dat is het hoogste aantal studenten dat aangaf de keuze van een studentenjob, gedeeltelijk of volledig, te maken in functie van hun studiekeuze sinds de vraag twee jaar geleden in de bevraging werd opgenomen.

Het aantal studenten dat aangeeft de keuze van een studentenjob volledig te laten afhangen van hun studiekeuze, stijgt (29% versus 23%). Het aantal studenten dat de keuze slechts gedeeltelijk laat afhangen van de studiekeuze blijft ongeveer stabiel (27% versus 25%).

grafiek 10

aandeel studenten dat keuze van studentenjob laat afhangen van studies

Toch laten heel wat studenten enorme kansen liggen door alleen op korte termijn te denken. Hierdoor boren ze het potentieel van studentenjobs niet ten volle aan. Jongeren die kunnen aantonen dat ze al ervaring hebben opgedaan die in het verlengde ligt van hun studies, betreden de arbeidsmarkt met een serieuze streep voor op hun concurrenten. Dit betekent dat ze op de iets langere termijn meer kans maken op een job na hun studies én dus ook meer kans hebben om snel een vast inkomen te hebben.

dezelfde werkgever geen optie na studies

81% van de studenten wil bij dezelfde werkgever aan het werk voor een studentenjob, maar slechts 32% ziet het bedrijf als een optie voor een job na de studies.

studiekeuze in functie van toekomstige job

Het belangrijkste motief voor de studiekeuze blijkt dus overduidelijk het toekomstig beroep (66%) te zijn. Bij masterstudenten (70%) ligt dit nog een pak hoger, terwijl dit bij bachelorstudenten (61%) lager ligt. Ongeveer één op de drie studenten geeft aan een studierichting te kiezen in functie van de inhoud ervan.

kansen op de arbeidsmarkt

Dit jaar gingen we na hoe de studenten hun kansen op de arbeidsmarkt inschatten. 40% van hen denkt één à drie maanden na de studies werk te vinden. 21% is nog optimistischer en is ervan overtuigd dat ze binnen de maand na het afstuderen aan de slag zullen zijn. Dat is significant lager dan vorig jaar (25%). Slechts 3% van de respondenten vreest dat hij of zij meer dan een jaar na het afstuderen aan de slag zal zijn.

Studenten die pessimistisch zijn over hun kansen op de arbeidsmarkt wijten dat voornamelijk aan een gebrek aan ervaring (40%) en de economische situatie (39%). 32% denkt niet de juiste opleiding te volgen of over het juiste diploma te beschikken om snel werk te vinden en 10% geeft aan dat zijn/haar talenkennis onvoldoende is. Tot slot vreest 17% de geopolitieke situatie.

03

belangrijkste conclusies

- Het aandeel studenten dat werkt tijdens de zomervakantie bevindt zich op hetzelfde niveau als vorig jaar (77%). Het aantal respondenten dat werkt als jobstudent tijdens de rest van het jaar nam licht toe (75% versus 72%). Nooit eerder lag het aandeel zo hoog. En nooit eerder was het verschil zo klein: slechts 2 pp. tussen de zomer en de rest van het jaar.
- Bijna een kwart van de studenten werkt buiten de vakantieperiodes met een vast uurrooster (23%). 64% werkt tijdens de week (15% van het totaal). 18% geeft aan tijdens de lesuren of colleges te werken. 60% werkt tijdens het weekend (14% van het totaal).
- De sectoren die het meeste een beroep doen op studenten zijn overduidelijk de kleinhandel (24%), de horeca (19%) en de vrije tijd (pretparken, clubs, ...) (10%). Productiebedrijven (9%) en de non-profit (6%) vervolledigen de top 5.
- De meeste studenten gaan aan de slag als kassier(ster) (11%) of administratief bediende (10%). Magazijnier (9%) verliest de koppositie en neemt net als voor het uitbreken van de coronacrisis terug de derde plaats in. Zoals elk jaar merken we de traditionele verschillen tussen mannen en vrouwen. Zo werkt 14% van de meisjes als kassamedewerker (tegenover 7% bij jongens), 8% als monitor (tegenover 4% bij de jongens) en 7% in de zorgsector (tegenover 1 bij de jongens). Daar tegenover staat dat 16% van de jongens als magazijnier heeft gewerkt (6% bij meisjes) en 11% als arbeider (5% bij meisjes).
- 21% van de studenten werkt in bedrijven met meer dan 100 werknemers. 39% werkt in een middelgroot bedrijf (11-50 werknemers), 28% van de studenten werkt in een klein bedrijf (tot 10 werknemers). Doorheen de jaren is er een lichte verschuiving van groot naar klein. Dit jaar merken we vooral een stijging bij de middelgrote bedrijven (5 pp.). Dat verlies gaat voornamelijk ten koste van de kleine bedrijven (8 pp.).
- Studentenaarbeid is een bijzonder flexibele arbeidsvorm. 12% van de studenten werkt met een uurcontract, 27% heeft een dagcontract, 30% een weekcontract en 31% een maandcontract.
- Ook het afgelopen jaar heeft bijna één op drie studenten (30%) telewerk toegepast. Dat is een stijging van 6 pp. ten opzichte van vorig jaar. Bij 12% ging het om 100% telewerk (tegenover 13%) en bij 18% over een mix van tele- en kantoorwerk (tegenover 11%). De stijging is dus met name te wijten aan het aantal studenten dat hybride heeft gewerkt en thuis- met kantoorwerk heeft gecombineerd.
- De eigen familie en vrienden en kennissen blijven met voorsprong de belangrijkste kanalen om een studentenjob te vinden (23% en 16%). Daarna volgen - opvallend - de spontane sollicitatie (12%) en de uitzendkantoren (12%). Jobsites (7%) verliezen duidelijk aan efficiëntie. Social media winnen duidelijk aan efficiëntie (10% ten opzichte van 5%). Jobapps blijken niet bijster efficiënt. Ze worden veel aangewend (19%), maar leiden nog niet zo vaak naar een job (4%).

- In vergelijking met de bevraging van vorig jaar is het aantal studenten zonder contract terug toegenomen. Vorig jaar werkte 19% nog zonder contract. Dit jaar gaat het om 25%. Er zijn significant meer studentenjobs zonder contract bij bedrijven met meer dan 100 werknemers (33%). Ook minderjarigen werkten dit jaar vaker zonder contract dan voorheen (37% tegenover 21% vorig jaar).
- Hoewel sinds 2004 veel meer studenten werken, gaat dit niet ten koste van hun engagementen als vrijwilliger. Het aandeel studenten dat aan de slag is als vrijwilliger bedraagt 31%. De doemberichten dat vrijwilligers een uitstervend ras zouden zijn, kunnen op basis van deze peiling niet bevestigd worden.
- Studenten verdienen volgens eigen schatting zo'n 2.969,30 euro per jaar. De mannelijke studenten verdienen meer dan de vrouwen (respectievelijk 3.230 euro en 2.716 euro). Dit jaar merken we ook weer een verschil inzake gemiddeld uurloon. Mannen komen gemiddeld op 13,70 euro, vrouwen op 12,30 euro.
- Bijna de helft van de studenten (45%) gaf aan een studentenjob te hebben aangenomen om de stijgende kosten op te vangen. Daarnaast gaf vier op de tien studenten aan dat ze aan hun huidige werkgever gevraagd hebben om het aantal uren te verhogen. Nochtans vertoont het uitgavenpatroon van de studenten een grote constante. In België werken studenten vooral om leuke dingen te doen, te kopen en te sparen.
- Studenten zijn globaal genomen nog steeds vrij tevreden over hun job. Die tevredenheid vertaalt zich in een gemiddelde score van 7,8 op 10. Hoewel de algemene tevredenheid stabiel blijft, merken we een lichte daling op voor deelaspecten zoals voldoende info krijgen en goede werkmiddelen en een goede werkomgeving.
- 21% van de respondenten is ervan overtuigd dat ze binnen de maand na het afstuderen aan het werk zullen zijn. Dat is significant lager dan vorig jaar (25%). 40% schat in dat ze 1 à 3 maanden na de studies werk zullen vinden. Zij die pessimistisch zijn over hun kansen op de arbeidsmarkt wijten dat voornamelijk aan een gebrek aan ervaring (40%) en de economische situatie (39%).

06-2023

